

Az én Európám

PUBLICISZTIKA - LXIII. évfolyam, 16. szám, 2019. április 18.

Egyetértek Orbán Viktorral. A májusi európai parlamenti választás tétje sokkal nagyobb, mint valaha. Még annál is nagyobb, mint a tavalyi országgyűlési választás tétje volt. Akkor a széttagolt és többek szerint részben meg is vásárolt ellenzék újra kétharmados győzelemhez segítette a Fideszt, amit sokan éltünk meg Magyarország tragédiájának. De ez még mindig kisebb sorscsapás, mint az, ha Európa újra szétesik. Mert most ez a tét. Európa jövőjét nem a bevándorlók fenyegetik, hanem Orbán Viktor és elvbarátai, Salvini és többiek, a német AfD, a francia Nemzeti Tömörülés (korábbi nevén Nemzeti Front), az osztrák Szabadságpárt és a többi hasonlóan euroszeptikus nacionalista párt, amelyek minden erejükkel igyekeznek szétverni az uniót. Egyiküknek, a brit Ukipnek már sikerült eddigi történetének legnagyobb csapását mérni az EU-ra a Brexittel és az ezt körülvevő kiszámíthatatlan káosszal.

Közel háromnegyed évszázada van már béke Európa nagy részén, ez az unió legnagyobb vívmánya. De úgy látszik, vannak, akiknek ez az Európa történelmében példátlanul tartós békeidő túl hosszú volt.

Mit jelent nekem Európa?

Gyerekkoromban a rádióban hallottam valami szén- és acélközösségről, és megkérdeztem apámat, hogy mi ez. Ez azt jelenti - válaszolta -, hogy talán valamikor Európában nem lesznek határok, és ha mi is oda tartoznánk, akkor nem számítana többé, hogy Erdély a románoké vagy miénk, mert mindannyiunké, és nem lesz többet háború Európában.

2004. április 30-án, éjfél előtt öt perccel a római repülőtéren az útlevél-ellenőrzésnél próbaképp beálltunk az EU-s állampolgároknak fenntartott sorba. A határőr órájára nézett, és szigorúan ezt mondta: még öt perc, majd elmosolyodott és intett, hogy már mehetünk. Szép pillanat volt. A schengeni belépés óta is mindig elfog egy jó érzés, amikor nyaralásra menet Szlovénia felé Tornyiszentmiklósnál a határnál az autópályán nincsenek bódék, lassítani sem kell, csak egy tábla jelzi, hogy innen ez már Szlovénia. De pár éve az út mellett néhány hatalmas mozgatható vas kerítéses áll, szögesdróttal a tetején, melyekkel szükség esetén néhány perc alatt le lehet zárni az utat. Ettől kicsit szomorú vagyok.

Egyetértek azzal, hogy az európai civilizáció egyik értékes gyökere a kereszténység, annak ereje és etikája, és az annak jegyében született csodálatos alkotásokra vallásától függetlenül minden európai büszke lehet. De számomra ugyanilyen európai érték - még ha Orbánék ezt kevésbé tartják is annak - a felvilágosodás és a szekularizáció eszménye is, melyet a kereszténységnél is jobban támad az iszlám fundamentalizmus. De nem szabad az iszlám egészét az iszlám fundamentalizmussal azonosítani. Aki „lakosságcserével” riogat, az az iszlámofób fundamentalizmust erősíti, olyan akcióknak is tápot adva, mint néhány éve a norvég Breivik által gyermekek ellen végrehajtott tömegmészárlás, vagy mint legutóbb az új-zélandi Christchurchben békésen imádkozó muzulmánok tömeges kivégzése volt. Ezek a kereszténynek hazudott szélsőségesek ugyanannyira ártalmasak, mint az iszlám szélsőségesek, a gyűlölet spirálját felerősítve ugyanúgy veszélyeztetik Európa értékeit, mint azok, akik ellen harcolni vélnek.

Természetesen védekeznünk kell a tömeges és kontroll nélküli bevándorlás ellen, a külső schengeni határok védelme nemcsak indokolt, de kötelezettséget is vállaltunk erre. Ezzel ellentétes véleményt csak Orbánék próbálnak az európai demokratikus pártok álláspontjába belemagyarázni. A valódi menekülteknek nyújtandó humánus elbírálás, amit a Magyarország által is aláírt genfi egyezmény megkövetel minden országtól, és amelynek védelmét 56-ban magyarok százezrei élvezhették, nem azonos az ellenőrizetlen,

tömeges bevándorlás támogatásával. A nyílt társadalom eszméje senki, így Soros György szerint sem jelenti az utóbbi támogatását.

Mit jelenthet az unió egy üzletembernek?

Sokkal többet, mint megpályázható forrásokat, ezek – piactorzító hatásuk miatt – sokszor inkább ártanak, mint használnak.

Amikor volt cégem 1989-ben megnyitotta szilíciumvölgyi irodáját, hosszabb időt dolgoztam az Egyesült Államokban. Ott rövidesen megértettem, hogy a korunkat meghatározó informatikai forradalmat miért az Egyesült Államok vezeti, holott a számítógépek működési elveit Európában dolgozták ki, sőt a modern számítógépek őseit még a tizenkilencedik században Európában alkották meg. Ennek az az egyszerű oka, hogy ott minden cég már induláskor egy hatalmas, háromszázmilliós egységes piacra tervez, ehhez kap tőkét, és ebben gondolkodik. És hogy mitől egységes egy piac? Azonos pénz, azonos adó- és jogrendszer, egységes üzleti szabályzás és üzleti környezet jellemzi.

Az integráció első lépéseit megtettük. Nincsenek belső vámok, ezért vámellenőrzés sincs, a valutaövezeten belül ugyanabban a pénzben számolunk, és a jogharmonizációt illetően is történtek fontos lépések. Volt céggemmel például a kilencvenes évek közepén készültünk a tőzsdére, egy nagy nemzetközi tőzsdét céloztunk meg. Tanácsadóink azonban ehhez elengedhetetlennek vélték, hogy részvényeink egy fejlett tőkepiaci jogrend alá tartozzanak, másképp nem bízhatunk abban, hogy a nagy nemzetközi befektetők vásárolnak belőle. Ezért Hollandiában kellett létrehoznunk egy holdingot, a magyar cégünk ennek leányvállalataként működött tovább, majd a holland anyavállalat részvényeit 1998-ban nagy sikerrel bevezettük a frankfurti tőzsdére. De miután 2004-ben Magyarország is uniós tagország lett, a magyar illetőség többé már nem számított komoly hátránynak. Az európai jogrend keretében frissen megalkotott új társasági formává, európai részvénytársasággá alakultunk, amely szabadon helyezhette át a székhelyét az unión belül, így a költséges amszterdami központot hazaköltöztethettük természetes helyére, Budapestre. Innentől magyar részvényeket jegyezhetünk magyar tőzsdén. Nekünk tehát ezeket az üzleti előnyöket jelentette az uniós tagság, ami többet ért, mint az uniós források értek volna, ha pályázunk rájuk.

Azt is látnunk kell azonban, hogy ezek csak kezdeti és bizonytalan lépések a szükséges integráció irányában. A monetáris unió recseg-ropog fiskális unió nélkül (ahogy görög válság esetében láthattuk), a jogharmonizáció, de főleg annak következetes érvényesítése pedig még messze van a kívánatostól. Így az európai gazdaság a globális versenyben lemarad a tengerentúlról érkező és ma már egyre inkább Kínából is fenyegető gazdasági kihívással szemben.

Mit jelent Orbán Viktor számára az Európai Unió?

Ma már sokan osztják korábbi véleményemet, miszerint Orbán ki akarja vezetni Magyarországot az unióból, és ha rajta múlik, be sem lépünk. Gondoljunk csak arra az elhíresült mondatra, ami első kormányzása idején hangzott el, amikor ő vezette a csatlakozási tárgyalásokat: „Az unió kívül is van élet.” Meggyőződésem, hogy ez nem tárgyalási taktika volt, hanem egy ritka, szívből jövő, őszinte mondat. Nem tűri hatalma korlátait, és 2010 után a fékek és ellensúlyok szisztematikus lebontását követően az EU maradt hatalmának utolsó korlátja. Sokan vitatkoztak ezzel a nézettel, hivatkozva arra, hogy a főnök és holdudvara nem tudna lemondani azokról a hatalmas pénzekről, amiket az EU-támogatásokból lenyúlnak. Ma is úgy gondolom, hogy nem ezen múlik. Igaz, hogy az EU-ból érkezik nemzeti jövedelmünk 4-6 százaléka, de a maradék 94-96 százalékából többet is le lehetne nyúlni, ha nincs EU-ellenőrzés, OLAF és sok más hasonlóan akadékoskodó EU-s szervezet. A több éve folyó undorító, xenofób ösztönökre építő, példátlanul intenzív Brüsszel-ellenes kampány pedig a kilépés társadalmi támogatásának megszerzésére

irányult.

De látva, hogy ez nem megy – mert a magyarok Európa iránti vonzalma mélyebb, mint azt Orbán feltételezte –, taktikát váltott. Ma már ő a legigazibb európai, aki legharcosabban védi Európát az asszonyaink és lányaink megbecstelenítésére készülő muzulmán hordáktól. Nem nehéz látni, hogy ezzel csak hatalma maradék korlátjának lerázására új, a kilépésnél hatékonyabb stratégiát talált: az EU szétverését belülről.

A nemzeti szuverenitás mindent felülíró prioritása pedig (ami az EU-ban példátlan magyarországi hatalomkoncentráció mellett kizárólag Orbán személyes szuverenitását jelenti) gyakorlatilag az EU szétverésével egyenlő. A Brexit körüli mizéria példája is megmutatja, hová vezet, ha valaki – ez esetben Boris Johnson, a brit konzervatívok egyik vezetője – saját hatalmi játszmájának érdekei alá rendeli hazája érdekeit.

A migráció kezelése nemzeti hatáskörben?

Nemrégiben egy fogadáson egy, beosztásánál fogva kompetens fideszes politikussal beszélgetésbe keveredtem a migráció kívánatos kezeléséről. Egyetértettem vele abban, hogy az EU, ezen belül Merkel hibázott, amikor a humanitárius válság közepén a tömegessé váló menekültáradat további eszkalálódását fokozta azzal, hogy kijelentette: „nincs felső határ”. Azóta racionálisabbá vált a német menekültpolitika is, és az EU határain kívüli megoldások keresésén van a hangsúly. Hozzátettem ugyanakkor, hogy a magyar álláspontnak azt a nagyon markáns részét nem teljesen értem, ami szerint a migráció kezelésének szigorúan nemzeti hatáskörben kell maradnia. Megkérdeztem tőle, hogy a schengeni határokon belüli határellenőrzés nélküli szabad mozgást támogatja-e. Természetesen igen – szólt a válasz. Akkor hogyan képzelhető el, hogy a bevándorlás nemzeti hatáskörben maradjon? – kérdeztem. Mi köze a két kérdésnek egymáshoz? – kérdezte csodálkozva. Képzeljük el azt a helyzetet – válaszoltam –, hogy Magyarország az EU egyik leggazdagabb országa (bármily hihetetlennek látszik is – de ezt nem tettem hozzá), és egy másik, nálunk szegényebb és liberálisabb schengeni ország, például Franciaország, saját nemzeti hatáskörben beengedi a menekülteket, majd azok a nyitott schengeni határokon keresztül hozzánk áramlanak, mint az EU egyik legvonzóbb országába. Nem kaptam választ, a politikus udvariasan elköszönt, és a fogadás forgatagában továbbállt.

Sajnos tudom a ki nem mondott választ. Ez a veszély minket nem fenyeget. Nemcsak azért, mert nem vagyunk gazdagok, hanem ettől függetlenül sem vagyunk vonzóak, nem is akarunk azok lenni. Az idegenellenes kampány nemcsak a választóknak szólt befelé, hanem kifelé is üzent: ide ne gyertek, mi gyűlöljük az idegeneket! A gazdagabbak és nyitottabbak pedig oldják meg a problémát, ahogy tudják, de nélkülünk. Ha ennek az ára Schengen feladása, annyi baj legyen. Rogyadozik az egész unió, azt a kevés erőnket pedig, ami van, fordítsuk az összeomlás gyorsítására, és akkor nem is kell kilépni.

Harc a globalizáció ellen

A huszonegyedik század számtalan olyan kihívás elé állított minket, melyekre nemzeti keretek között egyszerűen nincs válasz. A fenyegető éghajlatváltozás nem kezelhető nemzeti keretek között, a nemzetközi terrorizmus nem kezelhető nemzeti keretek között, a globálisan működő hatalmas multik nehezen szabályozhatók és adóztathatók nemzeti keretek között, az informatikai forradalom pedig olyan iparágakat teremtett, amelyek határokon átnyúló szolgáltatásaikkal könnyedén kibújnak mindenféle nemzeti keretek közötti szabályzás alól. És természetesen a migráció sem kezelhető nemzeti hatáskörben, ha a belső határok nyitottságát meg akarjuk őrizni. A kormánypropaganda ezt ugyan igyekszik elhallgatni, de az unió nyugati euroszeptikusai nem titkolják, hogy legszívesebben visszaállítanák a belső határokon az ellenőrzést.

A globalizációt lehet nem szeretni, de ez a folyamat már ötszáz éve a nagy felfedezésekkel megindult, ma pedig az informatikai forradalommal hihetetlen mértékben felgyorsult, és végleg visszafordíthatatlanná vált. Ez olyan, mint az időjárás, alkalmazkodni kell hozzá. De miért gondoljuk, hogy a globalizáció legnagyobb nyertese szükségszerűen az az Egyesült Államok kell hogy legyen, amely lakosságának több mint kilencven százaléka nem ismeri a határaiton kívül élő bő hétmilliárd ember kulturális változatosságát? A globalizáció földrajzi demokráciát is jelent, és gyorsan zsugorodó világunkban a kis népek számára, ezen belül különösen számunkra, akik viharos történelmünk során kénytelenek voltunk elsajátítani a gyakran változó környezetünkhöz való alkalmazkodás képességét, a globalizáció legalább annyi új lehetőséget is teremt, mint a nagyoknak. Volt céggel például a saját hazai piacukon nálunk sokkal erősebb amerikai, francia vagy német konkurensünket más országokban éppen azért tudtuk megelőzni, mert az otthoni igények szerint fejlesztett termékeik idegen környezethez illesztése sokkal nagyobb nehézséget okozott, mint nekünk, akiknek nagy hazai piac hiányában első pillanattól kezdve különböző kultúrák elvárásaira kellett felkészíteni szoftverünket.

Mit tesz ma Magyarország az unió gyengítéséért?

Következésképpen megvétóz mindent, ami az EU erősítését szolgálhatná, és kívül marad az integráció minden további lépésén. Természetesen nem lép be az euróövezetbe, az új Alaptörvénynek is része lett, hogy fizetőeszközünk a forint. Nem lép be az uniós források ellopásának némi gátat szabni próbáló Európai Ügyészségbe sem, pedig enélkül teljesen érthetően függeszthetik fel az uniós támogatásokat. Megvétóztuk a közös európai határvédelem hatáskörének bővítését is, ami elsősorban a nehéz helyzetben levő görög, olasz és spanyol tengeri határvédelmet lenne hivatott segíteni, nem pedig a magyar-szerb határon engedné be tömegesen a menekülteket, ahogy azt a kormánypropaganda szajkózza. De megvétóztuk még azt a kezdeményezést is, ami az Európán kívüli regisztrációs központok felállítását célozná.

Orbán célja nem a probléma megoldása, hanem a probléma napirenden tartása, ami neki folyamatosan fennmaradó támogatottságot hoz. Rossz hír számára, ezért következetesen el is hallgatja, hogy a megkötött megállapodások és a szíriai háború befejezése nyomán a migráció még annál is alacsonyabb szintre esett vissza, mint a válság előtt volt. Magyarországra bevándorlókat csak saját kormányunk hoz, hiszen több tízezer, köztük több gyanús háttérű és az unió biztonságára valós veszélyt jelentő „migránst” telepít be azokkal a letelepedési kötvényekkel, melyek költségvetésünk terhére gigászi pénzeket nyomnak a haverok zsebébe.

Putyin előretolt bátyja?

Magyarország nemcsak az EU-t, de a NATO-t is ott gyengíti, ahol tudja. Megvétóztuk Ukrajna közeledését a NATO-hoz a kárpátaljai magyar kisebbséget is sújtó ukrán nyelvtörvényre hivatkozva. Amikor az amerikai külügyminiszter szóvá tette a két probléma közötti fajsúly különbségét, az volt a hivatalos válaszuk, hogy minket a magyar nyelvhasználat jobban izgat, mint a geopolitikai megfontolások. Tényleg? De azt már végképp nehéz indokolni, hogy miért Oroszországnak adjuk ki az Amerika ellen dolgozó és amerikaiak segítségével Magyarországon lebuktatott fegyverkereskedőket. Miért kap diplomáciai mentességet, egyfajta területen kívüliséget egy volt KGB-sek által vezetett orosz többségi tulajdonú bank? Miért kap nálunk menedéket az Európával és a NATO-val szemben oroszbarát politikát folytató, majd korrupcióért jogerősen elítélt korábbi macedón miniszterelnök? Miért pengetjük Ausztria példájára hivatkozva a NATO-ból való kilépés lehetőségét? Mintha elfelejtenénk, hogy az osztrák semlegesség egy kelet-nyugati paktum része volt, de ez soha nem tette kérdésessé Ausztria nyugati elkötelezettségét. És persze nyakunkon a hatalmas paksi atomerőmű-beruházás, amely elvileg az egyoldalú orosz energiafüggésünket lett volna hivatott csökkenteni, ehelyett további szálakkal köti hazánkat Oroszországhoz. A kérdéshez nálam sokkal

jobban értő független és mértékadó szakértők szerint ez a beruházás gazdaságilag ezer szempontból előnytelen számunkra, szembemegy a világpiaci trendekkel, az egyre olcsóbbá váló megújuló energiaforrások rohamos térnyerésével, és kizárólag Oroszország stratégiai érdekeit szolgálja.

Egyre nyíltabban vállaljuk fel Putyin EU-n belüli bástyájának szerepét, mert Orbán abban bíz, hogy Putyintól szabadabb kezet kap, mint az uniótól, és azt hiszi, hogy ha a kettő között egyensúlyoz, akkor nagyobb szabadsága lesz, mint ha bármelyik mellett lehorgonyoz. Vannak, akik hisznek a nagyhatalmi centrumok közötti ügyes lavírozás politikájában és ezzel függetlenségünk megőrzésének lehetőségében, de ez illúzió, mint ahogy ebben a huzatos Kárpát-medencében néhány rövid történelmi szakasztól eltekintve mindig is az volt. Az elmúlt ötszáz évben szinte mindig valamely birodalom érdekkörébe tartoztunk, ilyen a földrajzi helyzetünk. És nem hiszem, hogy a józan magyar többség az orosz birodalmat választaná. Még él az a generáció, amelynek közvetlen tapasztalatai vannak az orosz birodalomhoz tartozásról. Szüleinktől, nagyszüleinktől azt is hallottuk, hogy a világháború végén a felszabadító orosz katonák magyar nők százezreit (!) erőszakolták meg, sok tízezer általuk nemzett gyermeket hagyva maguk után, magyar családok tízezreinek életét megszegyenítve, megkeserítve. Amikor pedig ezt a nyugati szövetségesek vezetői szóvá tették, Sztálin csak ennyit válaszolt: „Katonáim végigharcolták egész Európát, megérdemelnek egy kis szórakozást.” Ez az az értékrend, ez az a kultúra, amelyhez tartozni akarunk?

Orbán azzal riogat, hogy Brüsszel birodalmat épít, amiből ő nem kér. Remélem, igaza van, és Európa olyan birodalmat épít, amely meg tud felelni az orosz vagy a kínai birodalom jelentette kihívásoknak, és egyenrangú szövetségese lehet az amerikai birodalomnak is. Valamelyikhez tartozni fogunk. De szemben az elmúlt ötszáz évvel, amikor nem mi dönthettük el, hová tartozunk, huszonkilenc éve megadatott, hogy választhattunk. És választottunk. Ezt a választást akarja most miniszterelnökünk visszafordítani. Úgy látja, a Nyugatnak bealkonyul és a keleti birodalmaké a jövő, ahol nem korlátozzák felesleges fékek és ellensúlyok a főnök hatalmát.

Nem mindig gondolta így. 2007-ben a Fidesz születésnapján *Üzenet a jövőnek* című előadásában szó szerint ezeket mondta:

„...Az ajtót a Nyugatnak kinyitottuk, az oroszoknak, a Szovjetunióknak, a kommunizmusnak meg ajtót mutattunk. És azt üzenjük a jövőnek, hogy ne engedjék, hogy mindez visszamásszon az ablakon... Ne engedjék, hogy miután a szovjet rendszer legvidámabb barakkjának sorsától megszabadultunk, most a Gazprom legvidámabb barakkjává tegyük Magyarországot. (...) Azt üzenjük a fiatalabbaknak, hogy továbbra is tartsanak ki a nyugatos Magyarország mellett. (...) Lehet, hogy az olaj keletről jön, de szabadság mindig nyugatról érkezik.”

Akit érdekel élőben az előadás (nem hosszú, érdemes meghallgatni), elég beütnie a keresőbe, hogy „Orbán Viktor Üzenet a jövőnek”.

Találgathatunk, mitől változott véleménye, de én továbbra is a 2007-es Orbán Viktornak hiszek.

A Nyugat alkonya?

A nyugati típusú demokráciák elmúlt kétszáz évében sokszor sokan jóslták már a Nyugat alkonyát. Gyakran került ez a demokrácia válságba, most is abban van, de ezeknek a demokráciáknak éppen abban van az erejük, hogy ki tudnak gyógyulni válságaikból, szemben azokkal a diktatórikus rendszerekkel, melyek a válságokra adott rossz válaszként születtek, mint a kommunizmus vagy a fasizmus, melyek az első komolyabb vereségükbe belebuknak.

A liberális demokráciák teremtették meg az ipari forradalmat, mely minden ellentmondása és válsága ellenére a történelemben soha nem látott fejlődést hozott, nemcsak a gazdaság, de a közegészségügy, a várható életkor, az általános és ingyenes közoktatás vagy a közbiztonság területén is. Ma az informatikai

forradalom új kihívások elé állítja a liberális demokráciákat, a hihetetlenül gyorsan terjedő álhírektől kezdve a manipuláció új formáin keresztül az információ polarizálódásáig. Egyesek szerint a cyber térben már folyik a harmadik világháború, és ebben az orosz hackerek a legerősebbek. Lehetséges. A világűr meghódításában is egy darabig az oroszok voltak erősebbek rakétáikkal, de azután a Nyugat magához tért, és a Holdra már az amerikaiak szálltak le. Majd megnyerték a rakétaelhárító rendszerek versenyét, az ún. „csillagháborút”, és a Szovjetunió összeomlott.

A liberális demokrácia ereje abból táplálkozik, hogy minden más eddigi rendszernél hatékonyabban tudja felszabadítani a bennünk rejlő egyéni kreativitást és alkotó energiát, amely okos szabályzással és ösztönzéssel képes ezeket az egyéni haszon mellett a közösség szolgálatában is kamatoztatni. Kína sikeres példáját szokták felhozni ezzel az érveléssel szemben, amely igazi liberális demokráciának nyilván nem tekinthető. De azt hiszem, éppen attól lett Kína sikeres, hogy ma sokkal liberálisabb és demokratább, mint Mao idejében volt. Az a hatszázezer magyar fiatal pedig, aki boldogulása céljából elhagyta az országot, nem Keletre, hanem Nyugatra vándorolt, kibontakoztatni tehetségét.

Biztos vagyok abban, hogy a nyugati liberális demokráciák most is kigyógyulnak válságukból, és a cyber hadviselésben is győzni fognak, hiszen az internetet sem a Szovjetunióban találták fel. Az informatikai forradalom további kibontakoztatásában pedig, mely még az ipari forradalomnál is mélyebben változtatja meg világunkat, mi, magyarok is értékes segítség lehetünk több száz éves matematikai kultúránkkal.

Bízom abban, hogy Orbánnak és európai elvbarátainak nem sikerül szétverni vagy akár csak meggyengíteni az uniót. Igaz, hogy a Brexit jelentős vérveszteség az unió számára, mind gazdasági, mind védelmi szempontból, de az is igaz, hogy a hagyományosan euroszeptikus angolok nélkül új lendületet vehet az integráció, és ezzel erősebb lehet az unió. Kialakulóban van a „kétsebességes Európa”, ezen belül egy gyorsabb sebességre kapcsoló mag-Európa, egy valóban integrált közösség. Mi pedig ebből a mag-Európából kimaradhatunk, ehhez bőven elég mindaz, amit Orbán ma tesz. Perifériára kerülhetünk, aminek a működésébe a mag-EU nem nagyon fog beleszólni. Az erős magnak az lesz az érdeke, hogy a periférián rend legyen és az másodlagos, hogy ez diktatúrában vagy demokráciában valósul meg. De még a periférián is jobban járunk, mint ha nem jönne létre ez az egységes és erős mag-Európa, hanem szétesik az egész. Mert akkor nincs ami megvédjen a legrosszabbtól, a háborútól.

Ezért nagyobb most az EP választás tétje, mint bármely más választásé volt a mi életünkben.

Van remény

A Fidesz legnagyobb bűne, amit a lelkekben csinál: a gyűlöletet szítja, egy alapvetően békeszerető, befogadó nemzetből gyűlölködő nemzetet próbál nevelni. De hiszem, hogy ez a nép egészséges, a józan többségnek, legyen konzervatív, liberális vagy szocialista értékrendű, elege van abból, hogy valakit mindig gyűlölni kell, Brüsszelt, a migránsokat vagy éppen Soros Györgyöt.

Bár a tömegkommunikáció szinte minden eszköze a kezükben van, és a közvélemény-kutatók szerint továbbra is a Fidesz támogatottsága messze a legnagyobb, mégis azt hiszem, hogy van remény. Sokak szerint ugyanis a látszólag magas Fidesz-támogatottság mögött nem a Fidesz népszerűsége, hanem inkább az ellenzék népszerűtlensége áll. De a most következő választáson bármely ellenzéki párt listája mellett húzzuk is be az ikszet, valójában nem rájuk szavazunk, nem őket juttatjuk hatalomhoz, hanem csak arra szavazunk, hogy hová akarunk tartozni. Abban pedig minden ellenzéki párt egyetért – még a jelenlegi Jobbik is –, hogy a Nyugathoz akarunk tartozni. És ha ezen a választáson az Európával folytonosan harcban álló Fidesz kisebbségbe kerül, akkor esetleg még a majdani mag-Európához tartozás reménye sem vész el végleg.

Lehet, hogy az Európai Parlamentben az a néhány ellenzéki magyar mandátum nem sokat számít, de az igen, ha a magyarok megmutatják, hová tartoznak.

Az ellenzéki pártoktól csak egyet szeretnék kérni: május 26. előtt ne az őszi önkormányzati választásról szóljon a politikai közbeszéd, hanem fordítsák minden erejüket az uniós választásra történő mozgósításra, és mondják el a választóknak, hogy ez miről szól. Értem, hogy a pártoknak az önkormányzati pozíciók fontosabbak lehetnek egy-két európai parlamenti mandátumnál, de most az egyszer jó lenne az ország érdekét a pártérdek elé helyezni. Meggyőződésem, hogy ezt választóik is jobban fogják értékelni, mint az önkormányzati helyekről történő egymás közti alkudozást. Az országnak most az az első számú érdeke, hogy a magyarok Európa mellett foglalhassanak állást Putyin európai helytartójával szemben. Ez most valóban sorskérdés.